

4.10.2016

MAASEUTUPOLITIIKAN NEUVOSTO (MANE)

Aika: Tiistai 4.10.2016, klo 10.00–12.00

Paikka: Suomen Yrittäjät, Mannerheimintie 76A, 6 krs. kokoustila Valhalla

Jäsenet/varajäsenet: Kimmo Tiilikainen, pj.
Elli Aaltonen
Ann-Sofi Backgren
Riitta Bagge
Markku Granander
Tarja Haaranen
Hannamari Heinonen
Riitta Huhtala
Riitta Kaivosoja
Jukka Kärnä
Toivo Muilu
Marko Mäki-Hakola
Juha Nuutila
Håkan Nystrand
Kari Latvus
Kari Ojala
Mari Pantsar
Marja-Riitta Pihlman
Asko Peltola
Reijo Petrell
Petri Rinne
Taina Vesanto
Kari Virranta
Anne-Mari Välikangas
Taina Väre
Maria Wakeham-Hartonen
Paula Yliselä

Sihteeristö/teemaverkostojen edustajat:

Antonia Husberg, siht.
Hanna-Mari Kuhmonen
Seija Korhonen
Tauno Linkoranta
Tarja Lukkari
Airi Matila
Juha Rutanen
Heli Siirillä
Heli Talvitie
Heidi Valtari
Christell Åström, pääsihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Puheenjohtaja antoi puheenvuoron kokouksen isännälle, Suomen Yrittäjien toimitusjohtajalle, Mikael Pentikäiselle.

Avauksessa Pentikäinen korosti suomalaisen yrittäjyyden positiivista virettä. Joka viides suomalainen nuori aikoo, Yrittäjien selvityksen mukaan, perustaa kolmen vuoden sisällä oman yrityksen, Pentikäinen kertoi. Pentikäinen huomioi kuntavaalien, maakuntauudistuksen ja sote-uudistuksen sekä valinnanvapauden merkitystä yrittäjyyden edistämiseksi. Pentikäinen lausui huolensa suomalaisen työttömyysturvan järjestelmästä ja pitkäaikaistyöttömyyden kehityksestä.

2. Edellisen kokouksen 2.5.2016 pöytäkirjan hyväksyminen

Päätös: Kokouksen 2.5.2016 pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Työllisyys- ja yrittäjyyspaketti (LIITTEET 1-2)

Jarmo Palm työ- ja elinkeinoministeriöstä, esitti työllisyys- ja yrittäjyyspaketin tilannekatsauksen. Keskustelussa nostettiin esille jakamistalouden verotusta sosiaaliturvaan ja eläketurvaan liittyen. Kerrottiin, että siirtymät eri työstatuksien välillä selvitetään. Korostettiin osaavan työvoiman saatavuuden tärkeyttä alueilla. Todettiin, että kasvupalvelut ovat osa työllisyys- ja yrittäjyyspakettia, jossa nykyiset ELY -keskusten TE -palvelut ja yrityspalvelut muodostavat uudet kasvupalvelut, jossa huomioidaan alueelliset erot ja toimintaympäristöt paremmin. Huomautettiin työvoiman vapaan liikkuvuuden tukemista.

Juha Rutanen maaseutupolitiikan maaseudun elinkeinot ja osaaminen -verkostosta esitti neuvostolle valmisteltu kannanotto työllisyyden ja yrittäjyyden edistämiseksi maaseudulla. Kannanotto on valmisteltu laajassa verkostoyhteistyössä osana neuvoston vuoden 2016 painopistettä. Kannanotossa painotetaan erityisesti maaseudun yrittäjyyden erityispiirteiden, kuten kausiluontoisuuden, huomioimista elinkeinopolitiikassa. Kannanotossa toteutumista odottavia, maaseudun yrittäjyyden kannalta tärkeitä, toimenpide-ehdotuksia on koottu kolmen otsakkeen alle.

Päätös: Kuultiin tilannekatsaus ja hyväksyttiin kannanotto. Kannanotto ei edellytä yksittäiseltä MANEn jäsenorganisaatiolta sitoutumista esitettyjen toimenpiteiden toteutumiseen. Kannanotossa esitetyt ehdotukset pidetään hyvinä avauksina työllisyys- ja yrittäjyyspakettien jatkotyöstöä varten.

4. Maakunta- ja aluekehittämisjärjestelmän uudistus (LIITTEET 3-4)

Ilkka Turunen, valtiovarainministeriöstä, esitti maakuntauudistuksen tilannekatsauksen. Todettiin, että uudet maakuntavaltuustot aloittavat toimintansa 1.3.2018. Maakuntien väliaikaiset valmistelutoimielimet toimivat ajalla 07.2016–02.2018. Uudet maakunnat alkavat toimintansa 1.1.2019. Työryhmien ehdotukset tulee valmistua marraskuun loppuun mennessä. Lainsäädäntöpaketin on määrä antaa eduskunnan käsiteltäväksi loppukeväästä 2017.

Asko Peltola, Etelä-Pohjanmaan maakuntaliitosta, esitti kommenttipuheenvuoronsa, jossa hän korosti uudistuksen suunnan olevan hyvä, mutta huomautti kunnissa olevan huolen palveluiden saavutettavuuden turvaamisesta. Peltola korosti, että vanhoja palveluita ei tule lakkauttaa ennen kuin uudet palvelut ovat selkeät ja selvillä. Hän huomautti, että tarvitaan kehityshankkeita, joissa asukkaat ja päättäjätkin pystyvät omaksumaan uusia mahdollisuuksia

Petra Stenfors, työ- ja elinkeinoministeriöstä, esitti MANEille aluekehittämisjärjestelmän uudistuksen tilannekatsauksen. Stenfors korosti toimijakentän muutokset, jotka vaikuttavat

aluekehittämiseen. Stenfors huomautti, että valtiolla on jatkossakin vahva tahtotila edistää ja kehittää koko Suomen kilpailukykyä. Aluekehittämisyjärjestelmän uudistus kytkeytyy maakuntauudistukseen ja viedään eteenpäin samassa tahdissa kasvupalvelu-uudistuksen kanssa. Stenfors kannusti, MANEn jäseniä olemaan aktiivisia ja kommentoimaan lausuntokierroksella olevaa luonnosta. Tavoitteena on, että aluekehittämistä vietäisiin entistä tiiviimmän yhteistyön voimin eteenpäin.

Puheenjohtaja kannusti MANEn jäsenorganisaatioita antamaan lausuntonsa maakuntauudistuksesta sekä aluekehittämisyjärjestelmän uudistuksesta, sekä olemaan aktiivisesti mukana viemässä uudistusta eteenpäin.

Päätös: Kuultiin tilannekatsaukset ja käytiin keskustelu.

5. Harvaan asutun maaseudun strategia 2017–2020 (LIITE 5)

Tytti Määttä, Harvaan asutun maaseudun verkoston puheenjohtaja, esitti HAMA -strategian 2017–2020 valmistelun tilanne.

[Puheenjohtaja poistui. Puheenjohtajan tehtävä siirtyi Taina Vesannolle].

HAMA -strategiassa nousee etenkin elinvoiman eri mahdollisuudet esille (luonnonvarat, vesivarat, aineettomat voimavarat, sekä digitalisaation ja liikkumisen antamat mahdollisuudet). HAMA näyttäytyy hyvin erilaiselta eri alueilla. Korostettiin toimivan infrastruktuurin merkitys ja nostettiin esille mm. kiinteistöihin liittyvät erityisongelmat. Korostettiin valokuitulaajakaistaan liittyvä yhdenvertaisuusnäkökulma. Korostettiin myös hajautetun Suomen mallin mahdollisuudet.

Todettiin, että strategiaa työstetään ja järjestetään mm. verkkotyöpajoja, jonne MANEn jäsenet ovat tervetulleita osallistumaan. Keskustelussa korostettiin jatkojalostuksen merkitystä sekä raaka-ainevarantojen kestävä hyödyntäminen, esimerkiksi biotaloudessa. Todettiin, että yrittäjyyden edellytykset ovat suuret, mikäli pienemmille yrityksille avattaisiin mahdollisuus osallistua julkisiin hankintoihin. Korostettiin omistajavaihdoksiin liittyvät haasteet sekä sote- ja maakuntauudistukseen liittyvät valinnanvapausasiat.

Päätös: Kuultiin tilannekatsaus ja käytiin valmistelua linjaava keskustelu.

6. Kehittämisryhmän asettaminen (LIITE 6)

Christell Åström esitti kehittämisryhmän tehtävä, joka on laatia kokonaisuohjelman toteuman arvioinnin sekä TK-Evalin verkostojen arvioinnin pohjalta esityksen siitä, mitkä ovat verkostotyön temaattiset painopisteet vuosille 2017–2020.

Päätös: Hyväksyttiin kehittämisryhmän kokoonpano esityksen mukaan.

7. Maaseutukatsauksen 2017 -ohjausryhmän asettaminen (LIITE 7)

Christell Åström esitti Maaseutukatsauksen 2017-ohjausryhmän asettaminen. Maaseutupolitiikan neuvosto laatii joka kolmas vuosi julkaistavan maaseutukatsauksen, jonka tarkoituksena on esittää poikkileikkaus maaseudun tilanteesta tietyssä ajanhetkenä ja tuottaa kompakti tietopaketti maaseudun valtakunnallisesta kehityksestä tilastojen ja tutkimusten valossa päätöksenteon ja kehittämistyön pohjaksi. Maaseutukatsauksen valmistelua varten asetetaan ohjausryhmä.

Päätös: Maaseutupolitiikan neuvosto hyväksyi alustavan kokoonpanon ja valtuutti sihteeristön täydentämään ohjausryhmä MANEn linjausten mukaisesti.

8. Maaseutupolitiikan apulaispääsihteereiden sekä sihteeristön uusien jäsenten asettaminen (LIITE 8)

Christell Åström esitti Hilikka Vihisen (Luke), Petri Rinteen (SYTY ry) sekä Heli Wallsin (SYTY ry) nimeämisen apulaispääsihteereiksi vuosiksi 2017- 2018. Elinkeinoasioiden päällikkö Susanna Kallama (Suomen Yrittäjät ry) ja johtava asiantuntija Nani Pajunen (Sitra) esitettiin uusiksi jäseniksi sihteeristöön.

Päätös: Nimettiin maaseutupolitiikan uudet apulaispääsihteerit kahdeksi vuodeksi sekä uudet sihteeristön jäsenet.

9. Maaseutuparlamentin 2017 valmistelun tilanne (LIITE 9)

Christell Åström esitti Maaseutuparlamentti 2017 -tapahtuman valmistelun tilanne. Tapahtuma on hyväksytty osaksi Suomi 100 -juhlavuoden ohjelmaa ja avoin kutsu kumppaneille on lähetetty.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

10. Muut asiat

- Komission maaseutukonferenssissa 6.9.2016 annettiin Corkin julistus 2.0 ”Parempi elämä maaseutualueilla” http://ec.europa.eu/agriculture/events/2016/rural-development/cork-declaration-2-0_en.pdf
- Pop-in Puurobaari kansanedustajille ja heidän avustajilleen 13.10.2016.
- Kumppanuuspäivät 19.10.2016 <http://www.maaseutupolitiikka.fi/kumppanuus>
- Kasvupalvelu- ja aluekehittämisspäivä 1.11.2016 Helsingissä (Finlandiatalo)

Päätös: Todettiin ja merkittiin tiedoksi.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.12.